

СУЧАСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРАВОВОЇ НАУКИ

ГОЛУБ МИКОЛА ВОЛОДИМИРОВИЧ

кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри правоохоронної діяльності та поліціїсти факультету № 6 Харківського національного університету внутрішніх справ

УДК 351.743

DOI 10.37772/2518-1718-2022-4(40)-14

ДЕЯКІ НАПРЯМИ ВИКОРИСТАННЯ МІЖНАРОДНОГО ДОСВІДУ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ

У статті розглянуті питання щодо необхідності використання досвіду роботи правоохоронних органів країн Європейського Союзу та США відповідними інституціями системи Міністерства внутрішніх справ України. Акцентовано увагу на тому, що за умов дії правового режиму воєнного стану правоохоронні структури України виконують завдання, пов'язані з відбиттям збройного нападу РФ, а також забезпеченням недоторканості кордонів держави, підтриманням належного стану публічного порядку і безпеки, виявленням проявів колабораціонізму на підконтрольних територіях.

В умовах дії на території України правового режиму воєнного стану від правоохоронних органів системи МВС України повинна бути максимально ефективна робота як результат використання всіх можливостей і напрацьовані, в тому числі, використання досвіду роботи правоохоронних органів країн-партнерів. Саме це питання є предметом цього дослідження.

У статті проаналізовано досвід організації роботи правоохоронних органів у США та країнах Європи. Розглянуто методи вирішення проблемних питань щодо охорони публічного порядку, забезпечення безпеки населення у разі надзвичайних ситуацій та техногенних катастроф, протидії нелегальній міграції, охорони державного кордону, які використовуються у країнах-партнерах. Розглянуто засоби взаємодії поліції з місцевими органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями та населенням.

Запропоновано заходи підвищення ефективності функціонування Національної поліції, а також інших правоохоронних органів системи МВС України, використовуючи міжнародний досвід роботи правоохоронних структур країн Європи та США. Такими заходами, зокрема, можуть бути створення та відродження в Україні підрозділів муніципальної поліції, з урахуванням досвіду попередньої роботи таких підрозділів. Розглянуто принципи функціонування підрозділів муніципальної поліції в Німеччині, Франції, Великобританії, країнах Балтії, інших Європейських державах.

Підкреслено необхідність впровадження позитивного досвіду роботи правоохоронних органів країн-партнерів України.

Ключові слова: воєнний стан, досвід країн-партнерів, конституційні права і свободи, публічний порядок і безпека, зарубіжні правоохоронні органи, міжнародна взаємодія, співпраця.

Постановка проблеми. На сьогодні Україна перебуває у стані війни. На території окремих регіонів тривають активні бойові дії. Правоохоронні органи, підпорядковані МВС займають одну з визначальних позицій у протидії агресивним проявам російської федерації. На правоохоронні структури покладається подвійне навантаження, а саме: виконання завдань, пов'язаних з відбиттям зброєного нападу РФ, а також забезпечення недоторканості кордонів держави, під-

тримання належного стану публічного порядку і безпеки, виявлення проявів колабораціонізму на підконтрольних територіях. Як зазначив голова Національної поліції України Ігор Клименко за 9 місяців 2022 року поліцейські опрацювали понад шість мільйонів звернень від громадян, слідчі Нацполіції розпочали майже 45,6 тисяч кримінальних проваджень щодо воєнних злочинів військовослужбовцями збройних сил російської федерації та їхніми пособниками [1].

В умовах дії на території України правового режиму воєнного стану правоохоронні органи системи МВС України ефективно виконують завдання у всіх напрямках службової діяльності. Мова йде про максимальне використання всіх можливостей і напрацювань, і, в тому числі, використання досвіду роботи правоохоронних органів країн-партнерів. З огляду на це виникає нагальна необхідність впровадження позитивного досвіду роботи правоохоронних органів США та країн Європи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання щодо використання досвіду діяльності поліції країн Європи, США, Японії у сфері забезпечення безпеки та охорони публічного порядку як на загальнодержавному, регіональному і локальному рівні досліджували вітчизняні та іноземні науковці, а саме: О.М. Бандурка, О.І. Безпалова, О.В. Джафарова, А.М. Довгополов, В.О. Заросило, Н.В. Камінська, В.Л. Костюк, С.П. Мельник, О.С. Проневич, Ю.І. Рижмаренко, В.О. Січкара, Е. Томпсон, В.Л. Фільштейн, О.С. Юнін, О.Н. Ярмиш. У публікаціях цих науковців обґрунтована необхідність врахування при запровадженні нових форм та методів роботи правоохоронних органів системи МВС України досвіду діяльності правоохоронної системи зарубіжних країн.

Мета статті – дослідити та проаналізувати дії Національної поліції, а також інших правоохоронних органів системи МВС України, які направлені на використання міжнародного досвіду у процесі підвищення ефективності роботи цих державних інститутів. Вивчити досвід правоохоронних органів країн ЄС та інших зарубіжних країн щодо заходів, направлених на забезпечення належного стану забезпечення публічної безпеки та охорони публічного порядку.

Завдання дослідження: використовуючи міжнародний досвід надати пропозиції щодо удосконалення основних напрямів діяльності правоохоронних органів системи МВС України.

У дослідженні розглянуто пропозиції підвищення ефективності функціонування Національної поліції, а також інших правоохоронних органів системи МВС України, використовуючи міжнародний досвід роботи правоохоронних структур країн Європи та США. У тому числі розглянуто взаємодію поліції з місцевими органами виконавчої влади, місцевого самоврядування, громадськими організаціями та населенням.

Виклад основного матеріалу. Відповідно до розпорядження Кабінету Міністрів від 22.10.2014 року № 1118-р щодо питання реформування органів внутрішніх справ України: «Європейська інтеграція України передбачає забезпечення ефективного функціонування інститутів, які гарантуватимуть верховенство права, додержання прав і свобод людини і громадянина, їх ефективний захист. У зв'язку з цим

одним з ключових завдань є перетворення МВС на цивільний орган європейського зразка» [2]. Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 878, якою затверджено Положення «Про Міністерство внутрішніх справ України», зазначається, що МВС, відповідно до покладених на нього завдань: «забезпечує міжнародне співробітництво, бере участь у розробленні проєктів та укладенні міжнародних договорів України з питань, що належать до його компетенції, забезпечує в межах повноважень, передбачених законом, виконання укладених міжнародних договорів України» [3]. Також прийняті та продовжують діяти національні та міжнародні правові документи, які забезпечують регулювання відносин правоохоронних органів системи МВС України на міжнародному рівні у напрямках: направлення представників Національного центрального бюро Інтерполу до Міжнародної організації кримінальної поліції; проходження служби у складі міжнародних організацій з підтримання миру; направлення офіцерів зв'язку до Європейського поліцейського офісу та ін.

Відповідно до вищезгаданих нормативних документів, підготовлених науковцями за участю практичних працівників органів внутрішніх справ, а також враховуючи особливості, пов'язані з правовим режимом воєнного стану в Україні, реформування системи органів МВС має бути спрямоване на вдосконалення та оптимізацію її структури, організацію діяльності з метою протидії злочинності, корупції, своєчасного виявлення проявів колабораціонізму та запобігання загрозам зовнішній та внутрішній безпеці України, підвищення рівня захисту прав і свобод громадян, профілактику правопорушень, а метою всього цього процесу є поетапне остаточне перетворення системи МВС України на правоохоронне відомство європейського зразка. Зважаючи на вказане, якісне функціонування сучасної правоохоронної системи незалежної України вимагає від керівництва правоохоронних органів вивчення та впровадження позитивного досвіду діяльності правоохоронних органів країн ЄС, Японії та США.

Особливостями реформування органів системи МВС, їх перетворення на правоохоронні інститути європейського напрямку є:

- удосконалення та оптимізація їх структури;
- організація діяльності органів і підрозділів по профілактиці і протидії злочинності і корупції;
- підвищення рівня прав і свобод громадян.

Виходячи з цього, обов'язковою вимогою до керівників Центральних органів виконавчої влади, які входять до системи МВС є вивчення та впровадження позитивного досвіду діяльності європейських правоохоронних органів, позитивного досвіду інших країн.

Сучасні європейські дослідники вважають, що першочерговими завданнями державних правоохоронних інститутів є:

- зміцнення взаємодії галузевих служб і підрозділів правоохоронних структур між собою, а також з населенням;
- впровадження стандартів «соціальної відповідальності»;
- подальша спеціалізація персоналу по боротьбі з конкретними видами правопорушень;
- підвищення якості професійної підготовки особового складу;
- оптимізація системи інформаційного забезпечення;
- впровадження в роботу новітніх технічних засобів [4].

Заслугує уваги досвід організації роботи правоохоронних органів у таких країнах, як Німеччина, Франція, Великобританія, країни Балтійського регіону та інших державах ЄС. Мова йде про визначення та використання в Україні ефективних методів вирішення важливих питань щодо охорони публічного порядку, забезпечення безпеки населення у разі надзвичайних ситуацій та техногенних катастроф, протидії нелегальній міграції, охорони державного кордону, які використовуються у США, Японії та Європейських країнах. На прикладі Франції маємо можливість відзначити особливості побудови правоохоронної системи цієї країни. Охорону громадського порядку на регіональному рівні у Франції здійснюють підрозділи жандармерії, національної та муніципальної поліції. Французька жандармерія – сили поліції, які знаходяться в підпорядкуванні Міністерства оборони [5]. Жандармерія виконує функції поліції в сільській місцевості та невеликих містах з населенням, як правило, не більше 20 тис. чоловік (що, відповідно, становить 50 % жителів і 90 % території Франції).

Роль Національної поліції Франції полягає в забезпеченні дотримання законності в широкому розумінні цього слова і запобігання злочинності. У зв'язку з цим національна поліція Франції здійснює охорону громадського порядку на вулицях та дорогах; під наглядом судових органів проводить слідчу й розшукову роботу; виконує функції судової поліції [6].

До компетенції муніципальної поліції Франції входять всі питання, які стосуються боротьби зі злочинністю та підтримання громадського порядку. Під час виконання покладених на неї повноважень муніципальна поліція перебуває під керівництвом влади місцевого самоврядування (мера міста). Саме на муніципальну поліцію покладається обов'язок щодо:

- забезпечення громадського порядку та громадської безпеки, в тому числі під час проведення масових заходів;

- правильного застосування нормативних актів на відповідній території;

- контролю і регулювання, за необхідності, дорожнього руху;

- припинення порушень правил дорожнього руху;

- фіксації протиправних дій та повідомлення про злочини;

- припинення протиправних дій та передачі матеріалів і затриманих осіб до підрозділів національної поліції;

- надання допомоги населенню у разі виникнення аварій, катастроф, стихійних лих;

- здійснення контролю за дотриманням правил благоустрою на території міста, селища, правил паркування, правил тримання домашніх тварин, а також санітарних вимог щодо безпечного рівня шуму.

З урахуванням вищевикладеного є підстави стверджувати, що французька модель охорони громадського порядку на регіональному рівні має деякі особливості, які полягають у більшій орієнтації підрозділів національної жандармерії на вирішення регіональних проблем. Також слід відзначити вагому роль сил муніципальної поліції, яка є підконтрольною та підзвітною владі місцевого самоврядування у питаннях охорони громадського порядку на території міст, селищ тощо.

Слід звернути увагу на специфіку діяльності підрозділів муніципальної поліції деяких країн балтійського регіону, де все більше охорону громадського порядку на регіональному рівні стали довіряти саме муніципальній поліції. Так, муніципальна поліція міста Таллінн бере участь у здійсненні охорони громадського порядку на території міста та контролює виконання положень місцевих нормативно-правових актів [7]. Зокрема, до її завдань належать: охорона власності міста; перевірка проїзних квитків у міському громадському транспорті; здійснення провадження з порушень правил паркування автомобілів; здійснення контролю за утриманням домашніх кішок і собак; здійснення контролю за діяльністю таксі на муніципальній території; тимчасове регулювання руху транспорту в разі порушення руху на дорогах.

Муніципальна поліція (або поліція самоврядування) працює і в місті Рига. У 1995 році муніципальні поліцейські служби районів міста були об'єднані в єдину муніципальну поліцейську службу міста. Поліція Ризького самоврядування має складну і комплексну структуру, що складається з штаб-квартири, шести районних відділів і чотирьох спеціалізованих відділів по наданню послуг. Поліція Ризького самоврядування є підрозділом Ризької думи, проте її діяльність регулюється Законом «Про поліцію» Латвійської Республіки [8] та Положенням про Ризьку муніципальну поліцію від 1 червня 2003 р.

№ 75 [9]. Основними напрямками діяльності муніципальної поліції міста Рига є:

- контроль за виконанням затверджених Ризькою думою обов'язкових правил, постанов і покарання за їх недотримання;
- обслуговування викликів у цілодобовому режимі;
- розгляд заяв, пропозицій та скарг фізичних і юридичних осіб;
- розподіл викликів, отриманих за телефоном «гарячої лінії», між державною та муніципальною поліцією для оперативного реагування на порушення громадського порядку;
- патрулювання в найбільш важливих публічних місцях Риги;
- забезпечення громадського порядку під час пікетів, мітингів, комерційних та спортивних заходів;
- доставка до медичних установ або до місця проживання осіб, які втратили здатність пересуватися самостійно під впливом алкоголю або наркотичних речовин;
- примусова доставка осіб за рішенням суду або прокуратури;
- доставка визнаних недієздатними осіб до психіатра, якщо зазначені особи представляють загрозу для власного здоров'я та життя оточуючих;
- забезпечення безпеки жителів міста в разі аварій, катастроф, стихійних лих та інших надзвичайних ситуацій, обстеження небезпечних об'єктів, складання планів евакуації, розселення осіб, які постраждали від нещасних випадків, та надання їм першої соціальної допомоги тощо.

У структурі муніципальної поліції Риги діють департамент охорони громадського порядку (патрулювання); адміністративний департамент (профілактика, провадження в справах про адміністративні правопорушення); департамент контролю та безпеки (обробка екстрених викликів, контроль за системою відеоспостереження); секція цивільної оборони та спасіння на воді; секція профілактики правопорушень серед неповнолітніх; секція туризму, яка відповідає за зв'язок із туристичними компаніями, допомогу іноземним туристам; управління дорожньої поліції [10].

Отже, можна дійти висновку, що в країнах Балтії муніципальна поліція виступає важливим елементом правоохоронної системи, на неї покладені широкі повноваження в галузі охорони громадського порядку на місцевому рівні, проте вона все ж таки доповнює функції державної поліції, а її працівники входять до основного штату поліцейських сил.

Зважаючи на вищевикладене, а також враховуючи, що Україна вже володіє подібним досвідом (підрозділи муніципальної міліції були створені і функціонували достатньо ефективно у Харкові, Луцьку,

Тернополі), доцільною виглядає пропозиція щодо відродження в Україні підрозділів муніципальної (місцевої) поліції, яка має сприяти регіональним підрозділам поліції у вирішенні завдань щодо охорони публічного порядку та боротьби з правопорушеннями не тільки в умовах воєнного стану, а й у мирний час. Такі підрозділи, за прикладом закордонних країн, можуть контролювати дотримання правил благоустрою, паркування, правил тримання домашніх тварин тощо. Зрозуміло, що контроль за такими підрозділами має здійснювати регіональне управління Національної поліції України, на яке повинно покладатися здійснення навчання працівників муніципальної (місцевої) поліції та підвищення їх кваліфікації, організація спільних правоохоронних заходів тощо.

Не має жодних сумнівів з приводу нагальної необхідності використання можливостей міжнародної взаємодії відповідних владних правоохоронних структур нашої держави та Європейських країн-партнерів щодо забезпечення в Україні належного стану публічного порядку і безпеки. Це є обов'язковою умовою не тільки для недопущення зростання злочинності, а й для подальшого економічного розвитку держави, підвищення добробуту населення, реального здійснення людиною своїх конституційних прав і свобод.

Керівництво МВС постійно приділяє велику увагу таким видам міжнародного співробітництва правоохоронних органів України, як:

- 1) міжнародна взаємодія у сфері протидії (боротьби) міжнародній (транснаціональній) злочинності;
- 2) міжнародне співробітництво під час кримінального провадження;
- 3) міжнародне наукове співробітництво;
- 4) міжнародне співробітництво з питань підготовки кадрів для правоохоронних органів, перепідготовки, підвищення кваліфікації, участі у міжнародних місіях.

Одним з характерних прикладів такого співробітництва є поглиблення співпраці МВС та Управління з наркотиків і злочинності ООН. Цей приклад є більш вагомий у зв'язку з тим, що підтримка ООН здійснюється саме в умовах протистояння військовій агресії. Зазначена співпраця є ефективною, триває з 2010 року і охоплює низку напрямів, таких як: взаємодія з Департаментом боротьби з наркозлочинністю Нацполіції, Експертною службою МВС, Держприкордонслужбою, Національною гвардією. Під час останньої зустрічі керівництва МВС і УНЗ ООН 18 листопада 2021 р. детально обговорювалося питання «про започаткування безпосереднього співробітництва УНЗ ООН з Національною гвардією України щодо залучення міжнародної технічної та гума-

нітарної допомоги для розвитку та зміцнення спроможностей із захисту цивільного населення, забезпечення громадської безпеки і порядку, відновлення стабільності та добробуту, зокрема на деокупованих територіях» [11].

Також значним кроком у справі зміцнення міжнародних зв'язків МВС України та керівництва правоохоронних органів країн-партнерів є підписання у серпні цього року листа про співпрацю між очільниками Національної поліції України та поліцейських відомств Литви, Латвії та Естонії. Зміст документу полягає у «обміні досвідом та передовими методами роботи у сфері забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, протидії злочинності тощо» [12].

Висновки. Виходячи з вищевикладеного, можемо зазначити, що ефективне функціонування правоохоронної системи незалежної України вимагає від керівництва МВС впровадження позитивного досвіду роботи правоохоронних органів США, Європейських країн. І, як приклад такого досвіду, зокрема у сфері захисту прав і свобод людини, протидії злочинності, охорони публічного порядку і безпеки, в умовах воєнного стану, на наш погляд, необхідно:

– у рамках здійснення співпраці слідчих підрозділів Національної поліції і країн-партнерів у проведенні розслідування воєнних злочинів розглянути питання щодо формування спільних слідчих груп для збирання доказів щодо порушення військовими рф прав людини, порушення законів та звичаїв війни, посягання на територіальну цілісність і недоторканність України;

– Державній міграційній службі України з метою подальшого використання вивчити досвід практик міграційних служб країн-партнерів щодо надання умов для перебування і проживання українських біженців в цих країнах;

– Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України з метою подальшого використання вивчити досвід відповідних підрозділів поліції країн-партнерів, що стосується протидії організованій злочинності, а також захисту громадян України, які перебувають на території зарубіжних країн;

– розробити на законодавчому рівні пропозиції, які передбачають більш жорсткішу відповідальність учасників і, в першу чергу, організаторів масових заходів за порушення передбаченого законом порядку їх проведення, і в тому числі кримінальну відповідальність (приклади країн ЄС);

– розглянути питання, щодо створення та відродження в Україні підрозділів муніципальної поліції, принаймні в обласних центрах, використовуючи досвід попередньої роботи таких підрозділів і досвід теперішнього функціонування таких підрозділів в Німеччині, Франції, Великобританії, країнах Балтії, інших Європейських державах, розглянути питання щодо розширення їх повноважень і, в тому числі, передбачити їх участь в забезпеченні масових заходів;

– більш активніше залучати технічні засоби для документування ходу масових заходів і, в першу чергу, фіксацію дій організаторів, найбільш активних учасників, а також осіб, які порушують встановлений законом порядок проведення таких заходів.

ЛІТЕРАТУРА

1. За 9 місяців поліцейські опрацювали понад шість мільйонів звернень від громадян, – Ігор Клименко. Урядовий портал. 24 листопада 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/za-9-misyaciv-policejski-opracyuvali-ponad-shist-miljoniv-zvernen-vid-gromadyan-igor-klimenko>.
2. Концепція першочергових заходів реформування системи Міністерства внутрішніх справ: Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 22 жовтня 2014 р. № 1118-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1118-2014-p>.
3. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. №878. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015>.
4. Thompson E. Effective Police Communication. (2018, June 26). URL: http://www.ehow.com/facts_7443346_effective-police-communication.html.
5. Maintien de l'ordre: офіційний сайт Національної жандармерії Франції. URL: <http://www.gendarmerie.interieur.gouv.fr/fre/Sites/Gendarmerie/Presentation/securite/MO>.
6. Поліція Франції: Policing OnLine Information System. URL: http://polis.osce.org/countries/details?item_id=24.
7. Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet: офіційний сайт Департаменту муніципальної поліції міста Таллінн URL: <http://tallinn.munitsipaalpolitsei.ee>.
8. О полиции: закон Латвійської Республіки : від 04.06.1991. URL: <http://www.alex-lawyer.lv/zp111.htm>.
9. Rīgas pašvaldības policijas nolikums : офіційний сайт муніципалітету міста Рига. URL: <http://www.riga.lv/ru/Systems/Edc/Document.aspx?documentGUID=27eed42b-bddf-40f5-8181-906715f8a31d>.
10. Rīgas Pašvaldības policija : офіційний сайт муніципальної поліції міста Рига URL: <http://rpp.riga.lv/>.

11. МВС та Управління з наркотиків і злочинності ООН планують поглиблення співпраці. Урядовий портал. 18 листопада 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/mvs-ta-upravlinnya-z-narkotikiv-i-zlochinnosti-oon-planuyut-pogliblennya-spivpraci>.
12. Керівники поліції України, Литви, Латвії та Естонії підписали лист про співпрацю. Урядовий портал. 23 серпня 2022. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/kerivnyky-politsii-ukrainy-lytvy-latvii-ta-estonii-pidpysaly-lyst-pro-spivpratsiu>.

REFERENCES

1. In 9 months, the police processed more than six million appeals from citizens, - Ihor Klymenko. Government portal (2022, November 24). Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/za-9-misyaciv-policejski-opracyovali-ponad-shist-miljoniv-zvernen-vid-gromadyan-igor-klimenko> [in Ukrainian].
2. Order of the Cabinet of Ministers of Ukraine on Concept of priority measures for reforming the system of the Ministry of Internal Affairs, No. 1118-r (2014, October 22). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1118-2014-p> [in Ukrainian].
3. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on the Approval of the Regulation on the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, No. 878 (2015, October 28). Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/878-2015> [in Ukrainian].
4. Thompson, E. (2018). Effective Police Communication. Retrieved from: http://www.ehow.com/facts_7443346_effective-police-communication.html [in English].
5. Maintien de l'ordre: official site of the National Gendarmerie of France. Retrieved from: <http://www.gendarmerie.interieur.gouv.fr/fr/Sites/Gendarmerie/Presentation/securite/MO> [in French].
6. Police of France: Policing OnLine Information System. Retrieved from: http://polis.osce.org/countries/details?item_id=24 [in English].
7. Tallinna Munitsipaalpolitsei Amet : Official website of the Tallinn Municipal Police Department. Retrieved from: <http://tallinn.munitsipaalpolitsei.ee> [in Estonian].
8. About the police: the law of the Republic of Latvia: dated 04.06.1991. Retrieved from: <http://www.alex-lawyer.lv/zp111.htm> [in Latvian].
9. Rīgas pašvaldības policijas nolikums: the official website of the municipality of Riga. Retrieved from: <http://www.riga.lv/ru/Systems/Edc/Document.aspx?documentGUID=27eed42b-bddf-40f5-8181-906715f8a31d> [in Latvian].
10. Rīgas Pašvaldības policija: the official website of the municipal police of the city of Riga Retrieved from: <http://rpp.riga.lv/> [in Latvian].
11. The Ministry of Internal Affairs and the UN Office on Drugs and Crime plan to deepen cooperation. Government portal. (2022, November 18). Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/mvs-ta-upravlinnya-z-narkotikiv-i-zlochinnosti-oon-planuyut-pogliblennya-spivpraci> [in Ukrainian].
12. The heads of the police of Ukraine, Lithuania, Latvia and Estonia signed a letter of cooperation. Government portal. (2022, August 23). Retrieved from: <https://www.kmu.gov.ua/news/kerivnyky-politsii-ukrainy-lytvy-latvii-ta-estonii-pidpysaly-lyst-pro-spivpratsiu> [in Ukrainian].

GOLUB MYKOLA

PhD in Law, Associate Professor at the Department of Law-Enforcement Activity and Policeistics of the faculty № 6 of the Kharkiv National University of Internal Affairs

SOME DIRECTIONS OF USE OF INTERNATIONAL EXPERIENCE BY LAW ENFORCEMENT BODIES OF THE MIA SYSTEM OF UKRAINE

Problem setting. Today, Ukraine is in a state of war. Active hostilities continue in some regions. Law enforcement agencies subordinate to the Ministry of Internal Affairs occupy one of the decisive positions in countering the aggressive manifestations of the Russian Federation. Law enforcement structures have a double burden, namely: performing tasks related to repelling an armed attack of the Russian Federation, as well as ensuring the inviolability of state borders, maintaining a proper state of public order and security, and detecting manifestations of collaborationism in controlled territories.

Under the conditions of the legal regime of martial law on the territory of Ukraine, law enforcement agencies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine effectively perform tasks in all areas of official activity. We are talking about the maximum use of all opportunities and developments, including the use of the experience of law enforcement agencies of partner countries. In view of this, there is an urgent need to implement the positive experience of the law enforcement agencies of the USA and European countries.

Analysis of recent researches and publications. Questions regarding the use of the experience of the police of Europe, the United States, and Japan in the field of security and public order protection at the national, regional, and local levels were investigated by domestic and foreign scientists, namely: O.M. Bandurka, O.I. Bezpalova, O.V. Jafarova, A.M. Dovgoplov, V.O. Zarosylo, N.V. Kaminska, V.L. Kostyuk, S.P. Melnyk, O.S. Pronevich, Yu.I. Rymarenko, V.O. Sichkar, E. Thompson, V.L. Filstein, O.S. Yunin, O.N. Yarmysh. In these publications of scientists, the need to take into account the experience of the law enforcement system of foreign countries when introducing new forms and methods of work of law enforcement bodies of the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine is substantiated.

Target of the research is to investigate and analyze the actions of the National Police, as well as other law enforcement agencies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, which are aimed at using international experience in the process of increasing the efficiency of the work of these state institutions. Study the experience of law enforcement agencies of EU countries and other foreign countries regarding measures aimed at ensuring the proper state of public safety and public order protection.

Article's main body. The article analyzes proposals for improving the effectiveness of the National Police, as well as other law enforcement agencies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, using the international experience of law enforcement structures in Europe and the United States. Including the interaction of the police with local bodies of executive power, local self-government, public organizations and the population.

Conclusions and prospects for the development. We can note that the effective functioning of the law enforcement system of independent Ukraine requires the leadership of the Ministry of Internal Affairs to implement the positive experience of the law enforcement agencies of the USA and European countries. as an example of such experience, in particular in the field of protection of human rights and freedoms, combating crime, protection of public order and security, in conditions of martial law, in our opinion, it is necessary, in particular, to develop proposals at the legislative level that provide for stricter responsibility of the participants and, in the first place in turn, the organizers of mass events for violating the order of their holding provided by law, including criminal liability (examples of EU countries).

Key words: martial law, experience of partner countries, constitutional rights and freedoms, public order and security, foreign law enforcement agencies, international interaction, cooperation.

За ДСТУ 8302:2015 цю статтю слід цитувати:

Голуб М. В. Деякі напрями використання міжнародного досвіду правоохоронними органами системи МВС України. *Право та інновації*. 2022. № 4 (40). С. 100–106.